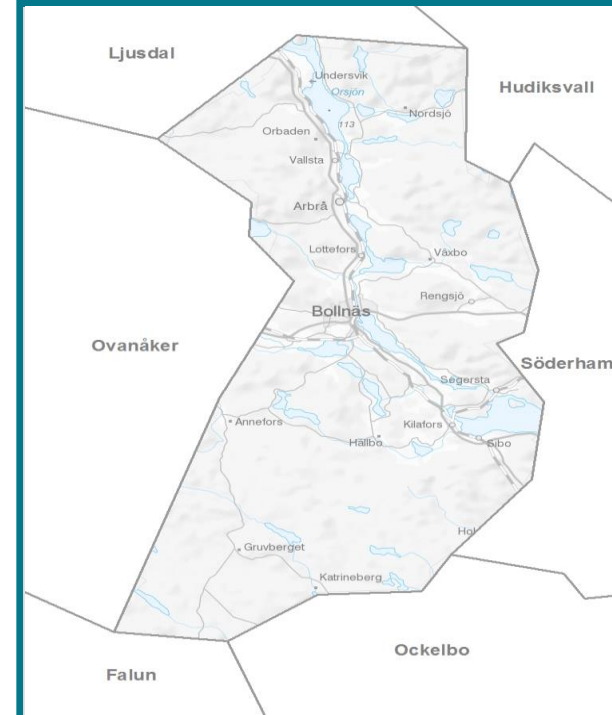

Långsiktig befolknings- prognos och ekonomisk analys 2016-2030

Bollnäs Kommun

Län	Gävleborgs län
Landskap	Hälsingland
Centralort	Bollnäs
Areal	1 976,64 km ²
Folkmängd	26 594 (2015-12-31)
Befolkningstäthet	14,72 invånare/km ²

TRAINEE SÖDRA NORRLAND 2015-2016

Elin Axelsson
Kommunikatör
Gävle kommun

Elin Berglund
HR
Sundsvalls
kommun

Karl Brunn
HR
Sundsvalls
kommun

Ellen Grahn
Utredare
Sundsvalls
kommun

Ebba Hägg
Ekonom
Gävle kommun

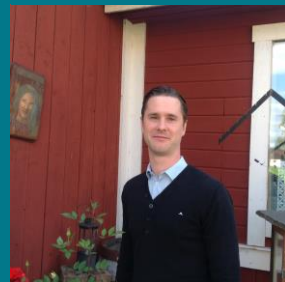
Emelie Jonsson
Jurist
Hudiksvalls
kommun

Julia Karlsson
HR
Sundsvalls
kommun

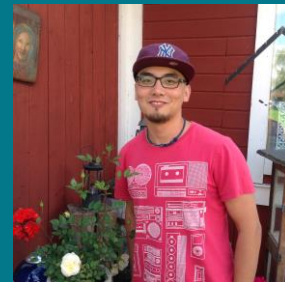
Therese Kihlander
Kommunikatör
Ånge kommun

Mattias Lj Holm
Controller
Bollnäs kommun

Jakob Rönnerberg
Samhällsplanerare
Gävle kommun

Zhongtao Wang
VVS-ingenjör
Hudiksvalls
kommun

Trainee Södra Norrland

...är ett traineeprogram inom kommunerna Bollnäs, Gävle, Hudiksvall, Härnösand, Nordanstig, Ovanåker, Sundsvall, Söderhamn, Timrå och Ånge.

Programmet vill visa yrkesbredden och det stora antalet intressanta uppdrag som finns inom offentlig sektors förvaltningar och bolag.

...är en möjlighet

för dig som har en akademisk examen som inte är äldre än tre år eller validerad internationell motsvarighet, relevant för den traineeplats du söker.

Engagemang och en vilja att vara med och utveckla framtidens samhälle och välfärd är viktiga egenskaper.

Läs mer om programmet på www.traineesodranorrland.se

TRAINEE
SÖDRA NORRLAND

Befolkning

Bollnäs kommuns befolkning förväntas år 2030 att uppgå till 26 486 invånare, detta är en minskning med -108 invånare från 2015.

Jämfört med riket har Bollnäs kommun en större andel personer i åldrarna 55-95 år men framförallt i åldrarna 65-75 år.

Demografien kommer att förändras och år 2030 kommer kommunen att ha en större andel invånare i åldrarna 75-90 år.

Försörjningskvoten kommer att öka från 1,87 år 2015 till 1,95 år 2030. Försörjningskvoten kommer öka mer i Bollnäs kommun än i riket.

Behovsutveckling

Antalet barn i förskolan förväntas minska något fram till år 2030, -36 barn.

Fram till år 2030 förväntas antalet grundskoleelever öka med ca 330 elever från 2015.

År 2030 förväntas antalet gymnasieelever uppgå till ca 1060, detta är en ökning på ca 130 elever jämfört med 2015.

Äldreomsorgen (65-79 år) kommer att uppleva mindre förändringar, framförallt är det antalet brukare av hemtjänst och särskilt boende som minskar något.

Ökningar kommer dock att ske för brukare av hemtjänst och särskilt boende för åldrarna 80+ år fram till 2030.

Kostnadsutveckling

Kostnaderna gällande för-, grund- och gymnasieskola (Demografiskt alternativ) förväntas öka med sammanlagt 8% jämfört med 2015.

För plus1alternativet (för-, grund- och gymnasieskola) förväntas kostnaderna öka med sammanlagt 26% jämfört med 2015.

Äldreomsorgen (Demografiskt alternativ) förväntas ha en kostnadsökning på sammanlagt 14 % jämfört med 2015. Det är då framförallt kostnader för åldrarna 80+ som ökar pga. stora årskullar.

För äldreomsorgen (Plus1alternativet) förväntas kostnaderna att sammanlagt öka med 32% jämför med indexåret 2015.

Trainee Södra Norrland 2015-2016

Sammanfattning

Innehåll

Bakgrund

Introduktion

Framtidens utmaningar – Välfärdens långsiktiga finansiering

Del 1 – Skatteintäkter

Kommunernas skattebas

Kommunens skattekraft och utveckling av skatteunderlaget

Del 2 – Befolkningsförändringar

Modell för befolkningsprognoser

Befolkningsutveckling

Befolkningsstruktur jämfört med riket

Befolkningsstruktur 2015 jämfört med 2030

Försörjningskvot

Del 3 – Behovsutveckling

Förskola

Grundskola

Gymnasieskola

Äldreomsorg 65-79 år

Äldreomsorg 80+ år

Del 4 – Kostnadsutveckling skola och äldreomsorg

För-, grund- och gymnasieskola (Demografiskt alternativ)

För-, grund- och gymnasieskola (Plus1alternativet)

Äldreomsorg (Demografiskt alternativ)

Äldreomsorg (Plus1alternativet)

Kostnadsutveckling för skola och äldreomsorg (Demografiskt alternativ)

Kostnadsutveckling för skola och äldreomsorg (Plus1alternativet)

Bilagor

Bilaga 1 – Befolkning 2000-2015, grunddata

Bilaga 2 – Befolkning 2015-2030, prognos

Hur ser vår framtid ut?

Detta är andra delen av en trestegsraket för att arbeta med frågan; hur ska vi klara välfärden i framtiden?

Hur ska Ånge kommun möta de demografiska utmaningarna och en ökad avbefolkning? Hur ser möjligheterna för Bollnäs kommun att rekrytera sjukvårdspersonal i framtiden? Hur påverkas Söderhamn av omvärlden i en tid av väpnade konflikter, främlingsfientlighet och arbetslöshet?

Utvecklingen av svensk välfärd influeras också av nya tekniska möjligheter och framsteg, ökad demokrati och mångfald.

Vilka utmaningar och möjligheter står din kommun inför? Har ni strategier för att möta dem? Är din kommun beredd?

Långsiktig befolkningsprognos och ekonomisk analys 2016-2030
Bollnäs kommun

Vilka är våra utmaningar?

2014 presenterade Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) en omvärldsanalys (Vägval för framtiden) som övergripande beskriver förändringskraften och trender vilka kommer påverka det kommunala uppdraget mot 2025.

Vi har utgått från de av dessa trender som vi anser påverkar våra kommuner i södra Norrland mest. Vår förhoppning är att vi ska belysa utmaningar och stimulera samtal om just din kommuns framtid och möjligheter.

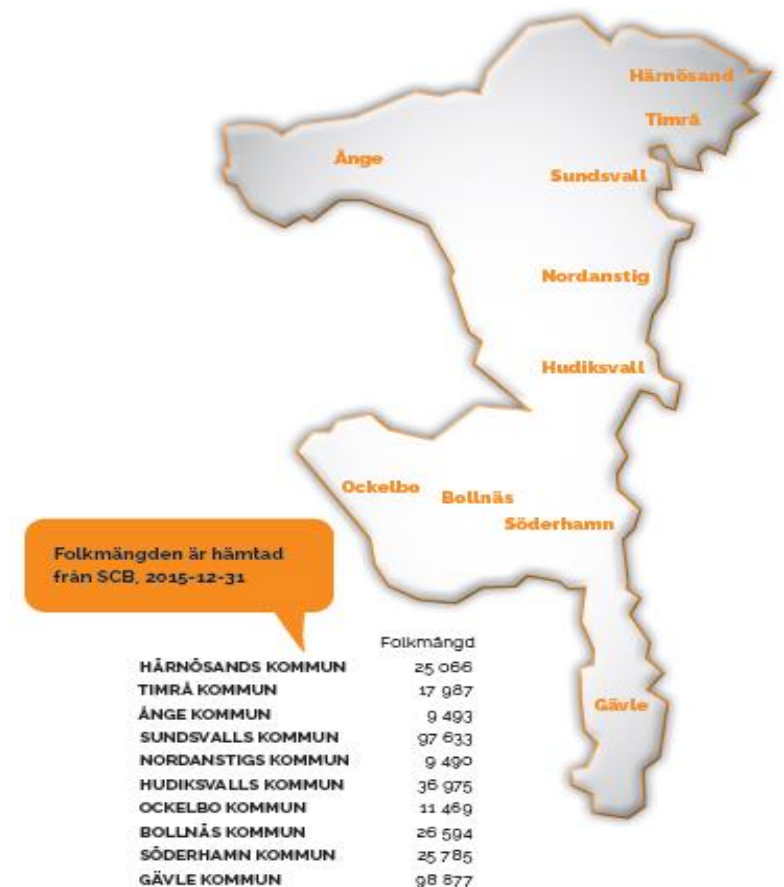
Framtiden är snart här

Steg ett: Läs om problemområden och lösningar i foldern.

Steg två: Se närmare på hur statistiken ser ut för just din kommun.

Steg tre: Samla ett gäng medarbetare och genomför en workshop med hjälp av vårt övningsmaterial för att börja möta framtiden.

Vilka är vi?

Framtidens utmaning - Välfärdens långsiktiga finansiering

I Sveriges Kommuner och Landstings (SKL) rapport , Framtidens utmaningar – Välfärdens långsiktiga finansiering, vill programberedningen lyfta frågan om hur det svenska välfärdssamhället kommer att se ut i framtiden. Målet med skriften har inte varit att nå konsensus för hur framtidens välfärd ska lösas utan snarare att lyfta fram frågan så att långsiktiga politiska beslut kan fattas redan nu för att möta framtidens utmaningar.

I dagens välfärdssamhälle lever allt flera allt längre. Andelen äldre i befolkningen kommer att öka och närmast är det den stora fyrtiotalistkullen som kommer att nå en ålder där behovet av äldreomsorg och sjukvård ökar. Sett till åren 1980-2005 så ökade antalet personer med ca. 15% medan prognosen för de kommande 25 åren visar på en ökning med ca 41%. Tillsammans med ökade förväntningar på välfärdstjänsterna kommer det att medföra kostnadsökningar för välfärdstjänster.

För att beskriva utvecklingen har SKL i sina framskrivningar använt sig av två alternativ; demografialternativet och plus1alternativet.

Demografialternativet: Kommunsektorns kostnader bestäms av demografin och dagens

Långsiktig befolkningsprognos och ekonomisk analys 2016-2030
Bollnäs kommun

prislappar per åldersgrupp. Kostnadsutveckling bestäms därmed av befolkningens framtida storlek och ålderssammansättning.

Plus1alternativet: Plus1alternativet antar att verksamheternas omfattning och därmed kostnaderna växer mer än vad demografin antyder. Under perioden 1980-2005 ökade kostnaderna för välfärdstjänster årligen med 1 % mer än de demografiskt betingade behoven. För att ha ett alternativ som är bättre anpassat till hur det historiskt har sett ut räknar Plus1alternativet med en kostnadsökning på 1% utöver det som demografin kräver.

I SKLs rapport visar kommunernas och landstingens sammantagna kostnadsutveckling i fasta priser en kostnadsökning ca 20% för

Demografialternativet och ca 50% för Plus1alternativet fram till 2035.

Kostnadsökningarna som beskrivs ovan skulle innebära att det sammantagna uttaget av kommunal- och landstingsskatt skulle behöva öka med 1,40 kronor (Demografialternativet) respektive 13 kronor (Plus1alternativet).

Framtidens utmaning bör diskuteras enskilt i kommuner men även tillsammans med andra kommuner för att hitta lösningar. Det är viktigt att lyfta fram frågan så att långsiktiga politiska beslut kan fattas redan idag.

Några exempel på alternativ för att finansiera välfärden återfinns i SKLs rapport [Framtidens utmaningar – Välfärdens långsiktiga finansiering](#).

Skatteintäkter

- Kommunens skattebas
- Bollnäs kommuns skattekraft och utveckling av skatteunderlaget

Basen för kommunalskatten är invånarnas förvärvsinkomster. Till förvärvsinkomsterna räknas förutom löner även löneförmåner, sjukpenning, a-kassa, pensioner etc. Dessutom ingår inkomst av näringsverksamhet för de företagare som inte bedriver verksamheten i aktiebolagsformen.

Skatteunderlaget varierar med konjunkturerna. På nästa sida kan vi se utvecklingen för Bollnäs kommuns skatteunderlag i jämförelse med riket. Utvecklingen av kommunens skatteunderlag är av underordnad betydelse för kommunens finansiering då skillnaden till stor del utjämnas via den kommunalekonomiska utjämningen.

Bollnäs kommuns skattekraft får vi genom att sätta skatteunderlaget i relation till antalet invånare i kommunen. Inkomståret 2015 uppgick skattekraften till 166 209 kr per invånare. Vanligtvis stiger skattekraften mellan åren eftersom att skattunderlaget ökar över tiden. I relation till den genomsnittliga skattekraften i riket har Bollnäs kommuns skattekraft minskat något, från 90 % av rikets skattekraft 2006 till 87% av rikets skattekraft 2015. Kommunens skatteintäkt är skatteunderlaget multiplicerat med den av kommunen fastställda skattesatsen. I Bollnäs kommun har skattesatsen höjts med 1 krona mellan 2013-2014. Detta har inneburit högre skatteintäkter men kan också minska möjligheten att göra ytterligare höjningar av skattesatsen inför kommande perioder.

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Skattesats	20,9	20,9	20,9	20,9	20,9	20,9	20,9	20,64	20,86	21,86	21,86

Kommuner som ligger under rikets genomsnittliga skattekraft får pengar fördelat till sig genom det kommunala utjämningsystemet. Detta för att kunna tillhandha en likvärdig service oberoende av förhållanden som är svåra för kommunen att påverka. Framförallt fördelas resurserna till kommunerna beroende på tre olika grunder; inkomstutjämningen, kostnadsutjämningen och strukturbidrag.

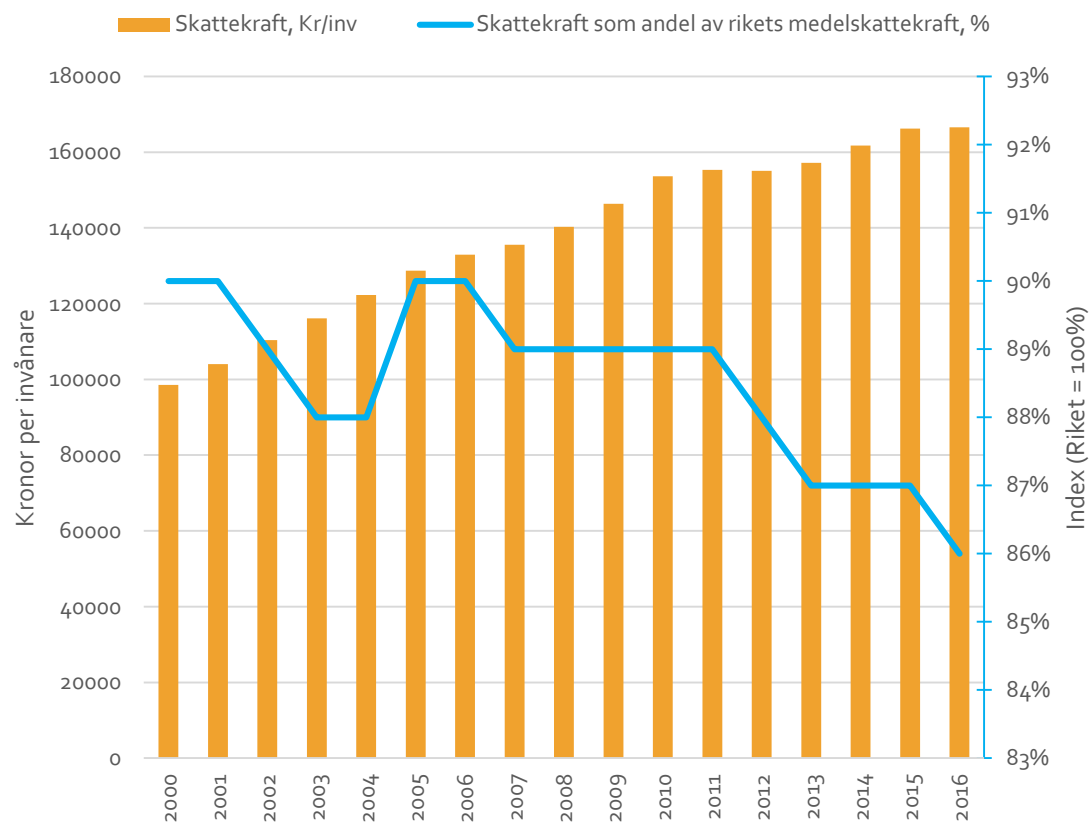
Inkomstutjämningen: Inkomstutjämningen utgör den största delen av det kommunala utjämningsystemet och baseras på skattekraften. Kommuner med låg skattekraft får bidrag upp till 95% av målet om 115 procent av medelskattekraften i riket. Huvuddelen av inkomstutjämningen består av statliga bidrag då endast 15 kommuner har tillräckligt hög skattekraft för att de ska behöva betala in till inkomstutjämningen.

Kostnadsutjämningen: Kostnadsutjämningen finansieras enbart genom omfördelningar mellan kommunerna för att kompensera för opåverkbara strukturella kostnadsskillnader i obligatorisk kommunal verksamhet. Exempelvis kan kommuner kompenseras för åldersstrukturen där kommunen är skyldig att erbjuda äldreomsorg och barnomsorg till många personer.

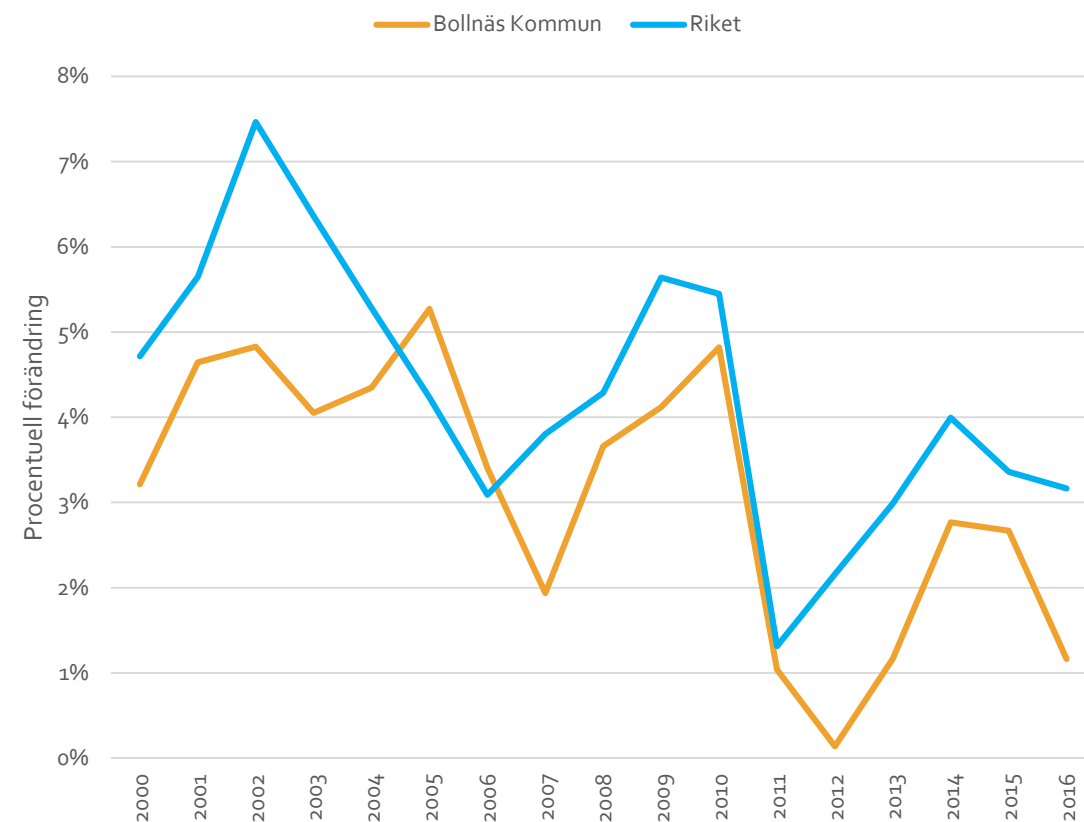
Strukturbidrag: Finansieras av staten och syftar till att stärka kommuner med liten befolkning och/eller arbetsmarknad.

Skattekraft och skatteunderlag Bollnäs Kommun

Bollnäs kommuns skattekraft

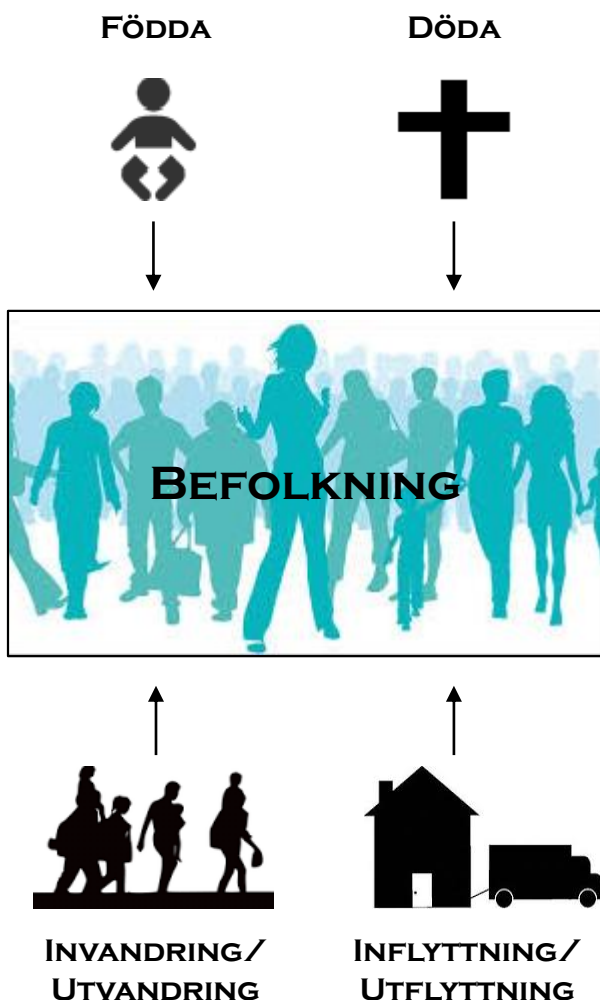
Utvecklingen av Bollnäs kommuns skatteunderlag

Befolkningsförändringar

- Modell för befolkningsförändringar
- Befolkningsutveckling
- Befolkningsstruktur jämfört med riket
- Befolkningsstruktur 2030 jämfört med 2015

Modell för befolkningsprognoser

Datinsamling: SCB

Data:

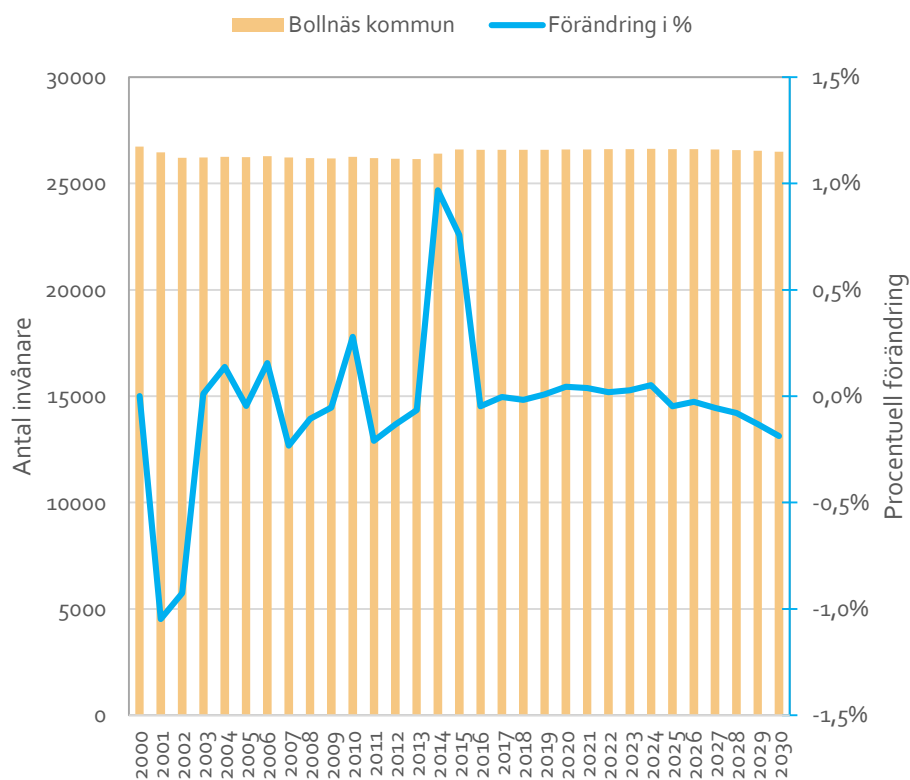
- Folkmängd efter region, civilstånd, ålder och kön (2000-2015)
- Levande födda efter region, kön och moderns ålder (2000-2015)
- Döda efter region, ålder och kön (2000-2015)
- Flyttningar efter region, ålder och kön (2000-2015)

Prognos:

- Befolkning: $\text{Befolkning år } X-1 + (\text{Födda} - \text{Döda}) + (\text{Invandring} - \text{Utvandring}) + (\text{Inflyttning} - \text{Utflyttning})$
- Födda: Födda barn under senaste treårsperioden / Antal kvinnor i åldern Y under senaste treårsperioden. Fruktbarhetsintervall 14 år till 49+ år
- Döda: Dödsrisk 0-åringar, Antal avlidna 0-åringar under senaste treårsperioden * 1000 / Antal levande födda barn under senaste treårsperioden
Dödsrisk övriga, Antal avlidna Y-åringar under senaste treårsperioden (åren x till x-2) * 1000 / Antal Y-1-åringar under åren X-1 till X-3
- Flyttningar: Modellen är analog med modellen för dödsrisker, vänlig se ovan. Modellen för In-/Utvandring har dock normaliserats till 10 år istället för 3 år för att jämna ut extremvärden.

Befolkningsutveckling

Statistik från 2000-2015 samt prognos till 2030

Från 2000 till 2015 har Bollnäs kommuns befolkning minskat från 26 735 invånare till 26 594 invånare, en minskning på -141 invånare eller -0,53 %. Befolkningsförändringen har varierat mellan -1,05 % och 0,97 %, en genomsnittlig minskning med -0,02% per år.

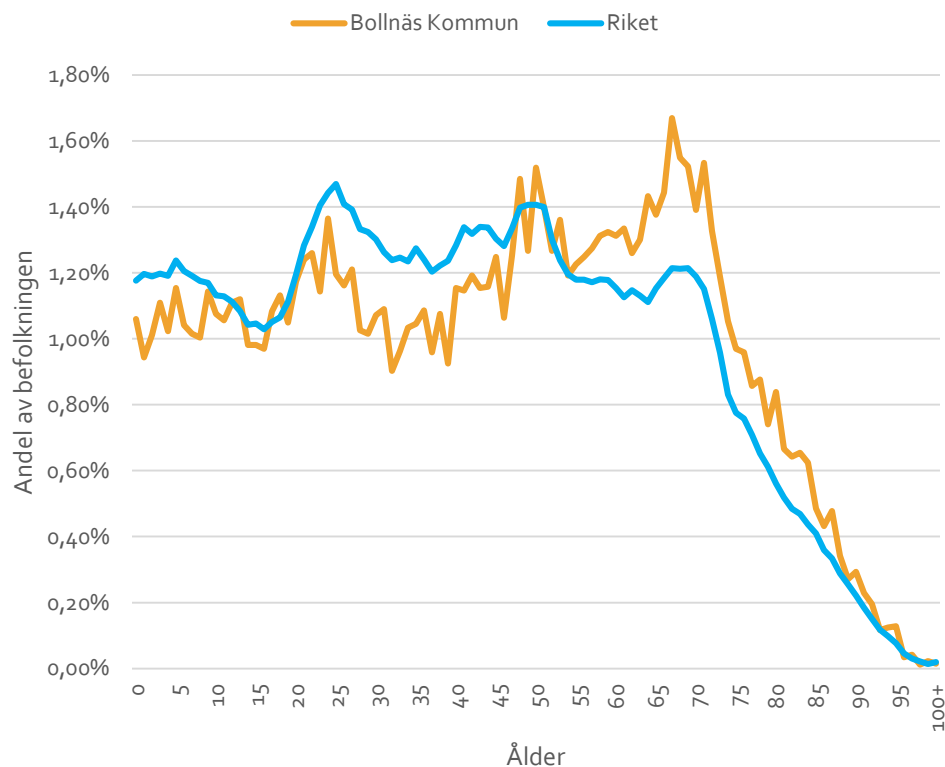
Prognosen visar på en fortsatt marginell minskning från 2015- 2030 då befolkningen i Bollnäs kommun beräknas uppgå till 26 486 invånare, en minskning med -108 invånare eller -0,41%. Befolkningen kommer i genomsnitt att minska med -0,01 % per år.

Minskningen varierar mellan olika åldersgrupper. Framförallt minskar åldersgrupperna 20-35,45-60 , och 65-75.

Fördelningen mellan könen kommer även den att förändras. Från att ha varit 200 fler kvinnor än män runt 2013 till att vara 400 fler män än kvinnor 2030.

Befolkningsstruktur jämfört med riket

Statistik för år 2015

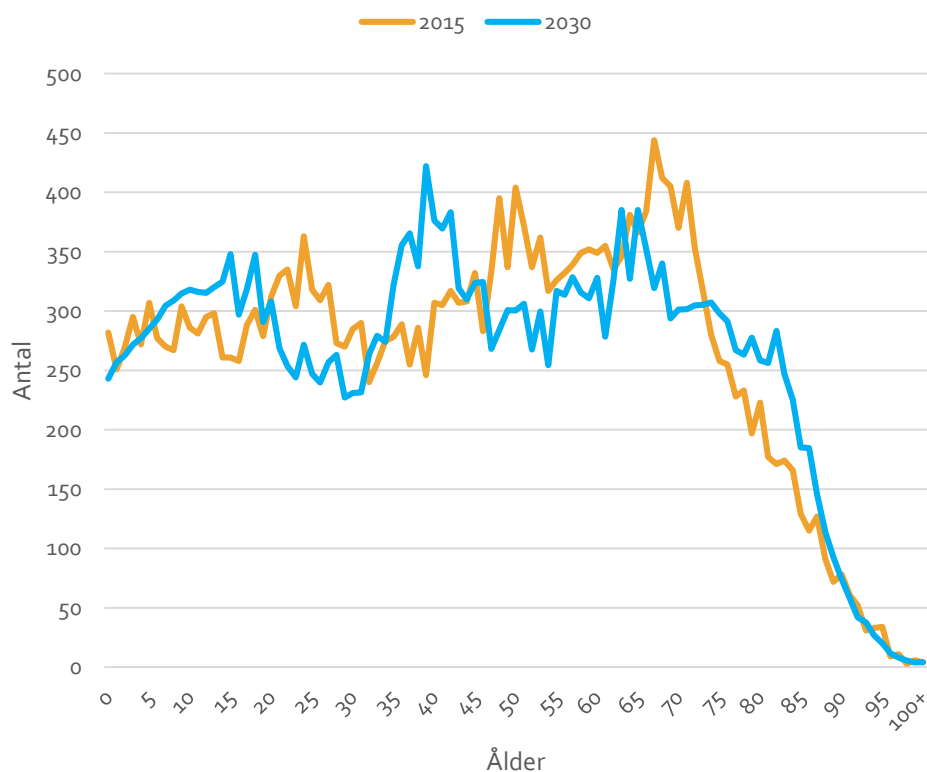
Bollnäs kommuns befolkningsstruktur skiljer sig från demografin för riket med några mindre undantag:

- Andelen personer i åldern 0-10 år är något färre i Bollnäs kommun än i riket. Även för åldrarna 20-50 år har Bollnäs kommun en mindre andel invånare än riket.
- Bollnäs kommun har dock en högre andel av befolkningen i åldern 55-70 år än riket. Marginella skillnader med högre andel av befolkningen än riket finns också i åldrarna 71-95 år.

Skillnader i demografi mot riket kan ha en stor påverkan på kostnadsutjämnningen.

Befolkningsstruktur

Statistik för 2015 samt prognos för 2030

I en jämförelse mellan åldersstrukturen år 2015 och prognostiserat år 2030 visas hur demografin kan komma att förändras.

Jämfört med 2015 kommer befolkningen att öka i åldersgrupperna:

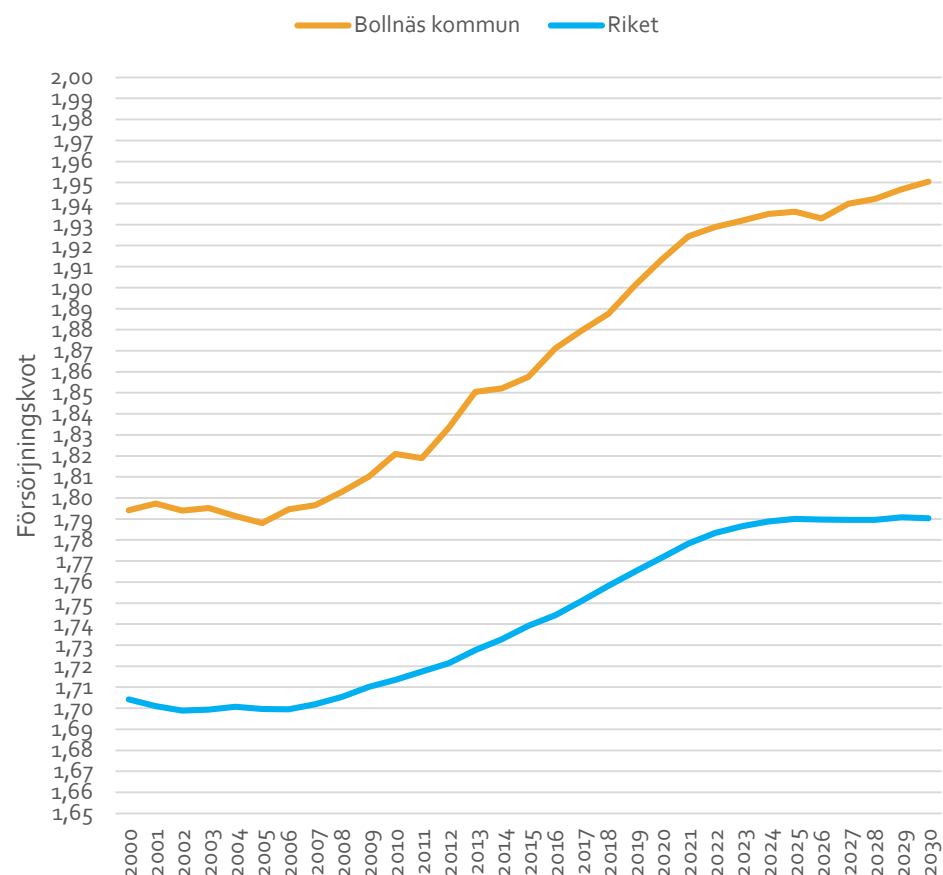
- 10-20 år, innebär att antalet grundskole- och gymnasieelever kommer att öka i Bollnäs kommun i framtiden.
- 35-45 år, innebär att fler personer kommer att vara i arbetsför ålder än tidigare för årsgruppen.
- 75-90 år, pensionsavgångar kommer att öka. Gruppen kommer även att ha behov av insatser för äldre, då gruppen är större än tidigare kommer även behovet av dessa insatser att öka.

Försörjningskvot

Jämfört med riket 2000-2030

Försörjningskvot
Hela befolkningen
Befolkning 20 - 64

TRAINEE
SÖDRA NORRLAND

Idag har Sverige en nivå på försörjningskvoten på drygt 1,74. Det innebär att på 100 personer i de yrkesaktiva åldrarna 20–64 år finns det 74 personer som är yngre eller äldre. Denna nivå antas öka till en nivå på 92 personer per 100 i yrkesaktiv ålder år 2060. Försörjningskvoten som härrör från unga antas vara konstant under prognosperioden. Det är försörjningskvoten som härrör från de äldre som ökar och kring år 2045 "kostar" de äldre mer än de yngre. Det står i stark kontrast till situationen på 1960-talet, då unga "kostade" avsevärt mer än äldre. (SCB)

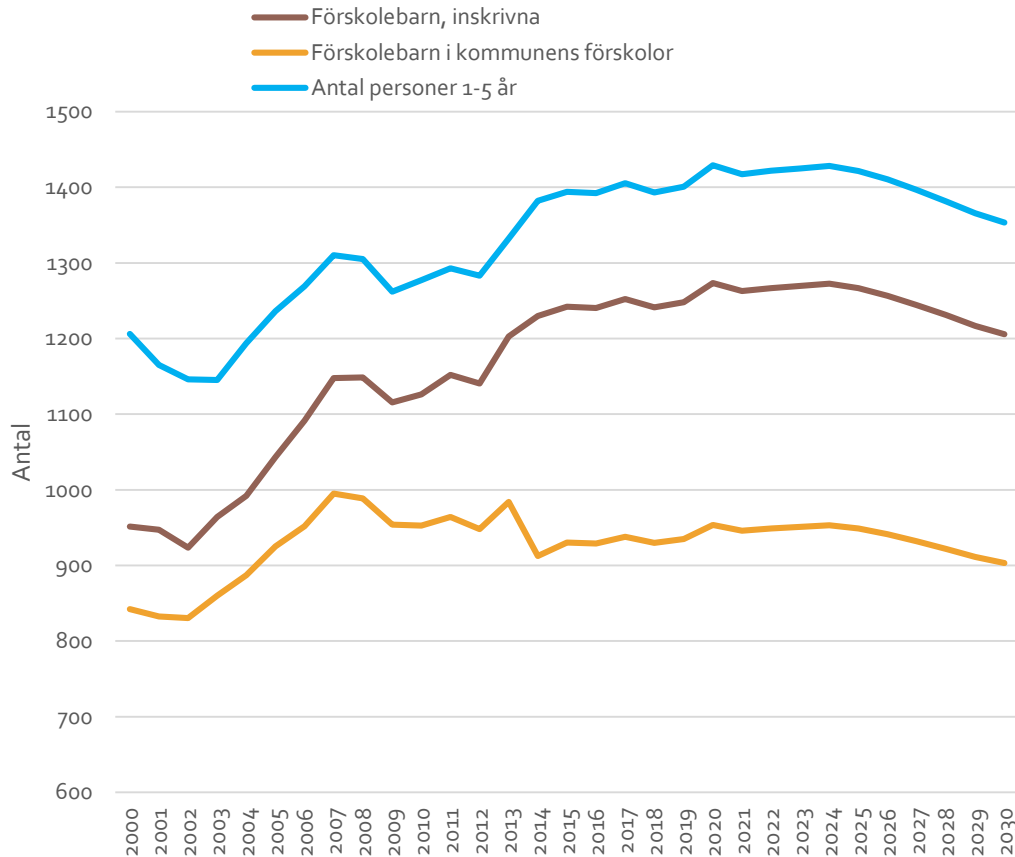
I Bollnäs kommun är försörjningskvoten idag drygt 1,87 vilket är 0,13 högre än försörjningskvoten i Riket. Det innebär att 100 personer i yrkesaktiv ålder (20-64 år) i Bollnäs kommun ska försörja 13 personer fler (87 personer) än riket (74 personer). År 2030 beräknas Bollnäs kommun ha en försörjningskvot på drygt 1,95 en ökning på 0,08.

Det innebär att andelen unga och/eller gamla ökar samtidigt som andelen i yrkesaktiv ålder minskar/är oförändrad. När andelen unga och gamla ökar stiger kostnaderna, samtidigt som den minskande andelen i yrkesaktiv ålder innebär att skatteunderlaget relativt sett krymper.

Viktigt att ha i åtanke är dock att försörjningskvoten inte räknar med arbetslöshet. Vilket medför att i kommuner med hög arbetslöshet måste de som är yrkesaktiva försörja fler personer än kommuner som har låg arbetslöshet.

Behovsutveckling fram till 2030

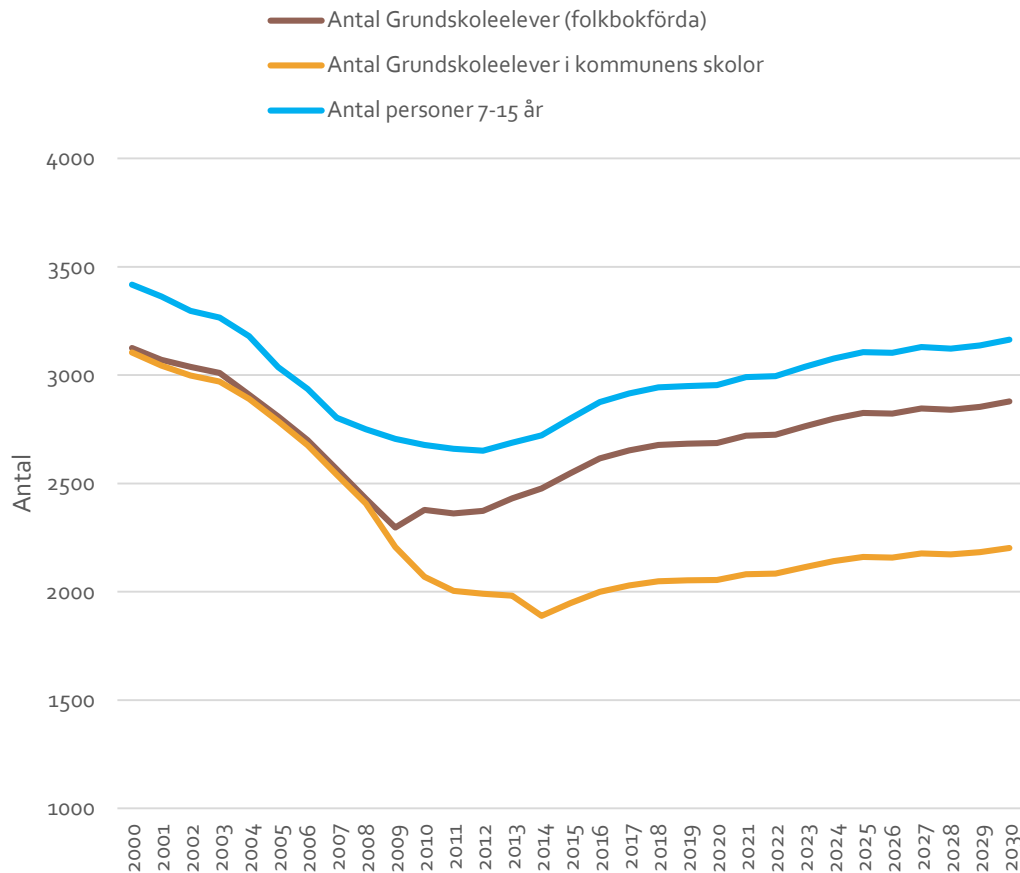
- Förskola
- Grundskola
- Gymnasieskola
- Äldreomsorg 65-79 år
- Äldreomsorg 80+ år

Beräkningarna av behovsutvecklingen för förskolan i Bollnäs kommun utgår från befolkningsprognoserna som tidigare har redovisats, samt redovisas i bilaga 1 och 2. Antaganden som har gjorts är:

- Andelen inskrivna personer 1-5 år inskrivna i förskola och pedagogisk verksamhet är konstant från 2015 (89 %).
- Andelen inskrivna personer 1-5 år i kommunala förskolor och pedagogisk verksamhet är konstant från 2015 (75 %).

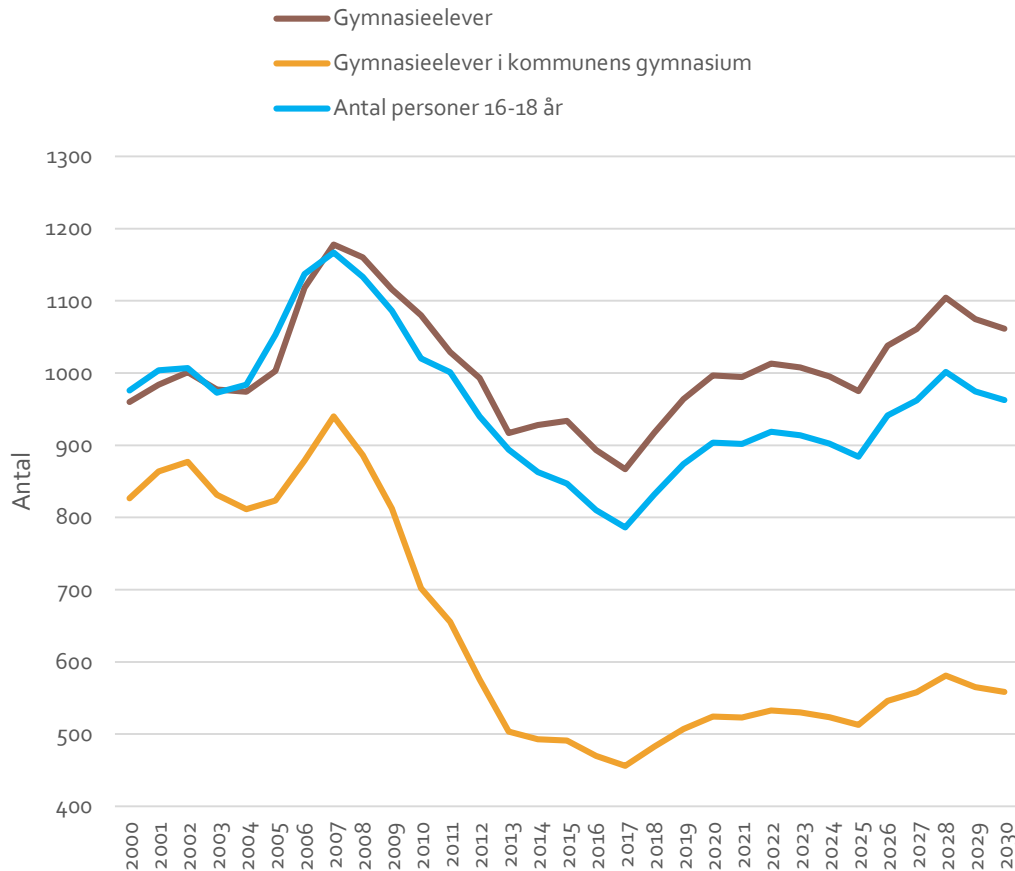
Fram till 2030 förväntas antalet förskolebarn minska något, enligt befolkningsprognosen med ca -36 barn från 2015. Anledningen till minskningen kan bero på förändringar i demografin där antal personer i åldrarna 20-35 år förväntas minska fram till 2030 (de flesta barnen föds av kvinnor i åldrarna 20-38 år) och det blir ett minskat behov av förskoleplatser. Trenden visar även att fler föräldrar väljer att ha sina barn i privata förskolor än kommunala, från 12 % förskoleelever i privata förskolor 2000 till 25 % förskoleelever i privata förskolor 2015.

Beräkningarna av behovsutvecklingen för grundskolan i Bollnäs kommun utgår från befolkningsprognoserna som tidigare har redovisats, samt redovisas i bilaga 1 och 2. Antaganden som har gjorts är att:

- andelen inskrivna personer 7-15 år i grundskola är konstant från 2015 (91%).
- andelen inskrivna personer 7-15 år i kommunal grundskola är konstant från 2015 (76 %).

Fram till 2030 förväntas antalet elever i grundskolan öka årligen (ca 1% per år), en total ökning med ca 330 elever från 2015. Detta medför att behovet av grundskoleplatser kommer att öka 2030 jämfört med 2015. Trenden visar även här att fler grundskolelever placeras i privat grundskola år 2015 (24%) än år 2000 (1%).

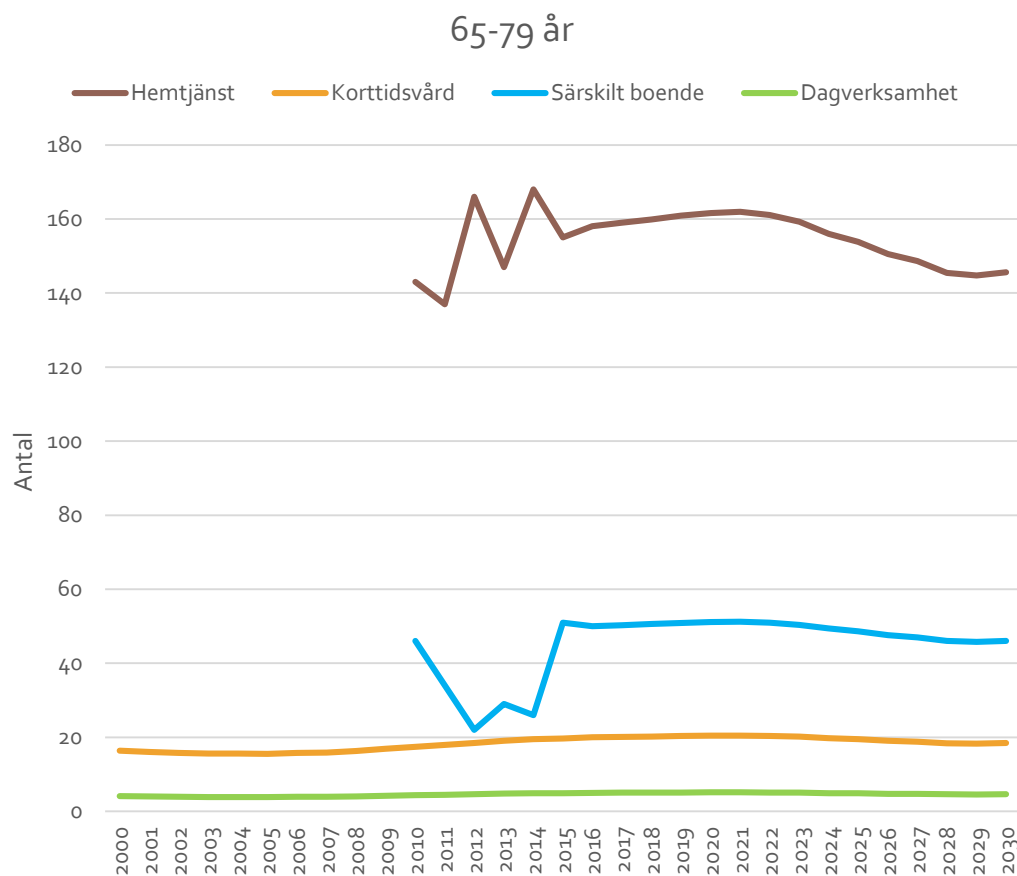

Beräkningarna av behovsutvecklingen för grundskolan i Bollnäs kommun utgår från befolkningsprognoserna som tidigare har redovisats, samt redovisas i bilaga 1 och 2. Antaganden som har gjorts är att:

- andelen inskrivna personer 16-18 år i gymnasieskola är konstant från 2015 (110%).
- andelen inskrivna personer 16-18 år i kommunal gymnasieskola är konstant från 2015 (53 %).

Fram till 2030 kommer antalet gymnasieelever att öka med ca 130 elever från 2015. Totalt kommer antalet gymnasieelever år 2030 vara ca 1060. Denna ökning kan bero på större elevkullar men även till viss del inflyttning/invandring. Detta innebär att behovet av gymnasieplatser kommer att öka fram till 2030 jämfört med 2015. Liksom för förskola och grundskola väljer fler antal elever privat gymnasieskola år 2030 (47%) jämfört med år 2015 (14%).

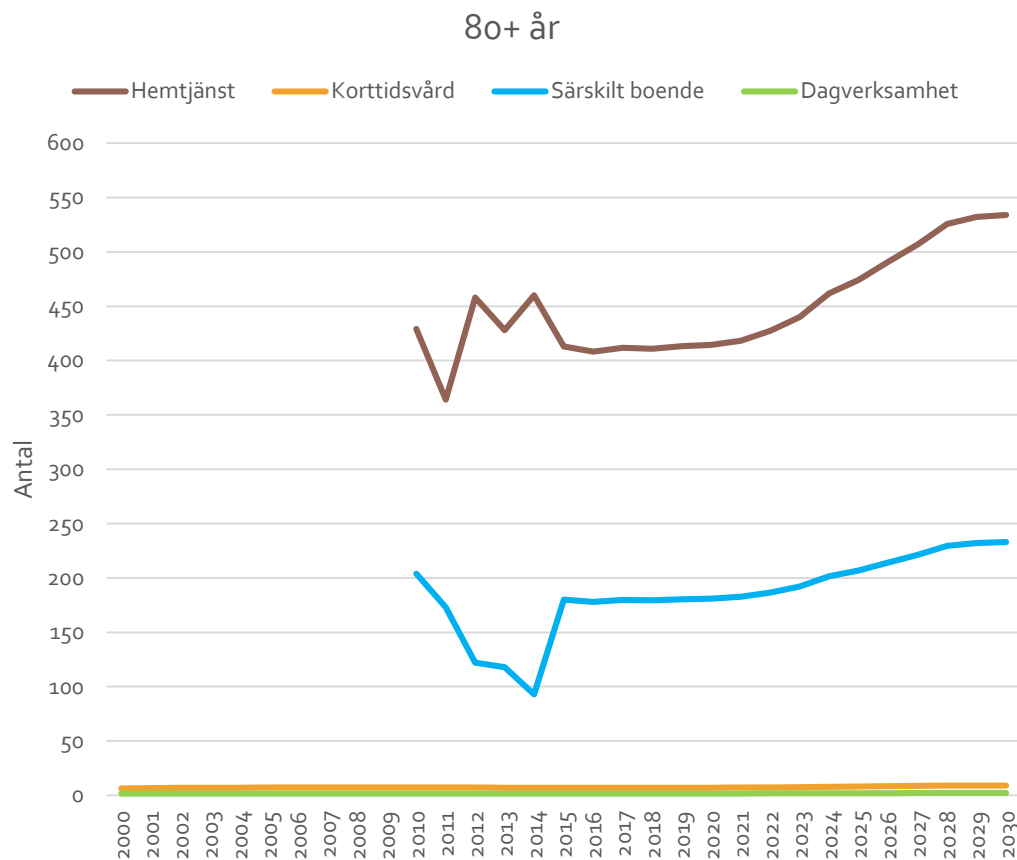
Äldreomsorg 65-79 år

Beräkningarna av behovsutvecklingen för äldreomsorgen (65-79 år) i Bolnäs kommun utgår från befolkningsprognoserna som tidigare har redovisats, samt redovisas i bilaga 1 och 2. Antaganden som har gjorts är att:

- andelen personer 65-79 år som har hemtjänst är konstant från 2015 (3,16 %).
- andelen personer 65-79 år som har korttidsvård är konstant från 2015 (0,4 %).
- andelen personer 65-79 år som har särskilt boende är konstant från 2015 (1,0 %).
- andelen personer 65-79 år som har dagverksamhet är konstant från 2015 (0,1 %).

Inga större förändringar kommer att ske i äldreomsorgen (65-79 år) fram till 2030. Antalet personer med korttidsvård, särskilt boende och dagverksamhet är i stort sett konstant. Dock kan vi se en minskning i behovet av hemtjänst med ca -10 personer från 2015 till 2030.

Beräkningarna av behovsutvecklingen för äldreomsorgen (80+ år) i Bollnäs kommun utgår från befolkningsprognoserna som tidigare har redovisats, samt redovisas i bilaga 1 och 2. Antaganden som har gjorts är att:

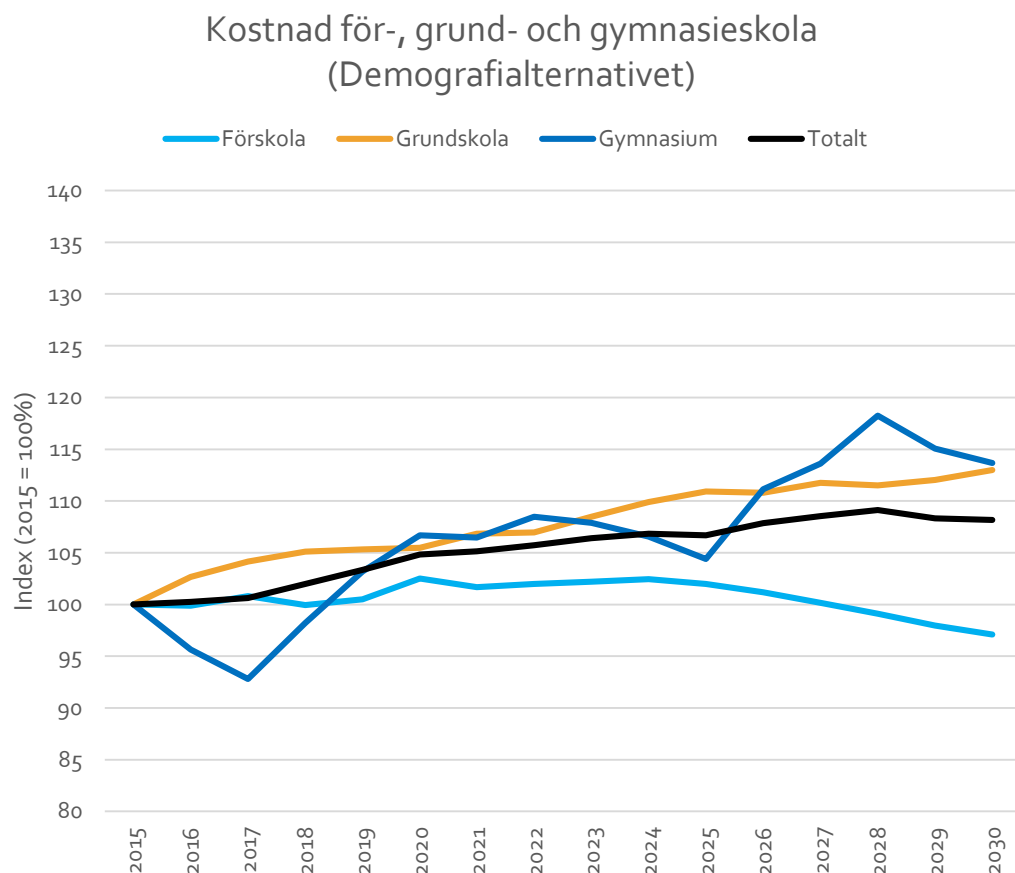
- andelen personer 80+ år som har hemtjänst är konstant från 2015 (23,37 %).
- andelen personer 80+ år som har korttidsvård är konstant från 2015 (0,4 %).
- andelen personer 80+ år som har särskilt boende är konstant från 2015 (10,2 %).
- andelen personer 80+ år som har dagverksamhet är konstant från 2015 (0,1 %).

Behovet av korttidsvård och dagverksamhet för personer i äldreomsorgen som är 80+ år kommer att vara konstant fram till 2030 från 2015. Dock kommer behovet för hemtjänst och särskilt boende att öka fram till 2030 med ca 120 personer för hemtjänsten och ca 50 personer för särskilt boende. Denna ökning ser vi uteslutande komma från demografin med stora kullar i åldrarna 65-79 år 2015 som senare går över till 80+ år 2030.

Kostnadsutveckling

- För-, grund- och gymnasieskola
- Äldreomsorg
- Kostnadsutveckling för skola och äldreomsorg

Förskola, Grundskola och Gymnasieskola (Demografiskt alternativ)

Demografialternativet: Kommunsektorns kostnader bestäms av demografien och dagens prislapp per åldersgrupp.

Kostnadsutvecklingen gällande för-, grund- och gymnasieskola baseras på tidigare redovisade befolkningsprognoser och behovsutveckling med kostnadsnivåer från 2015.

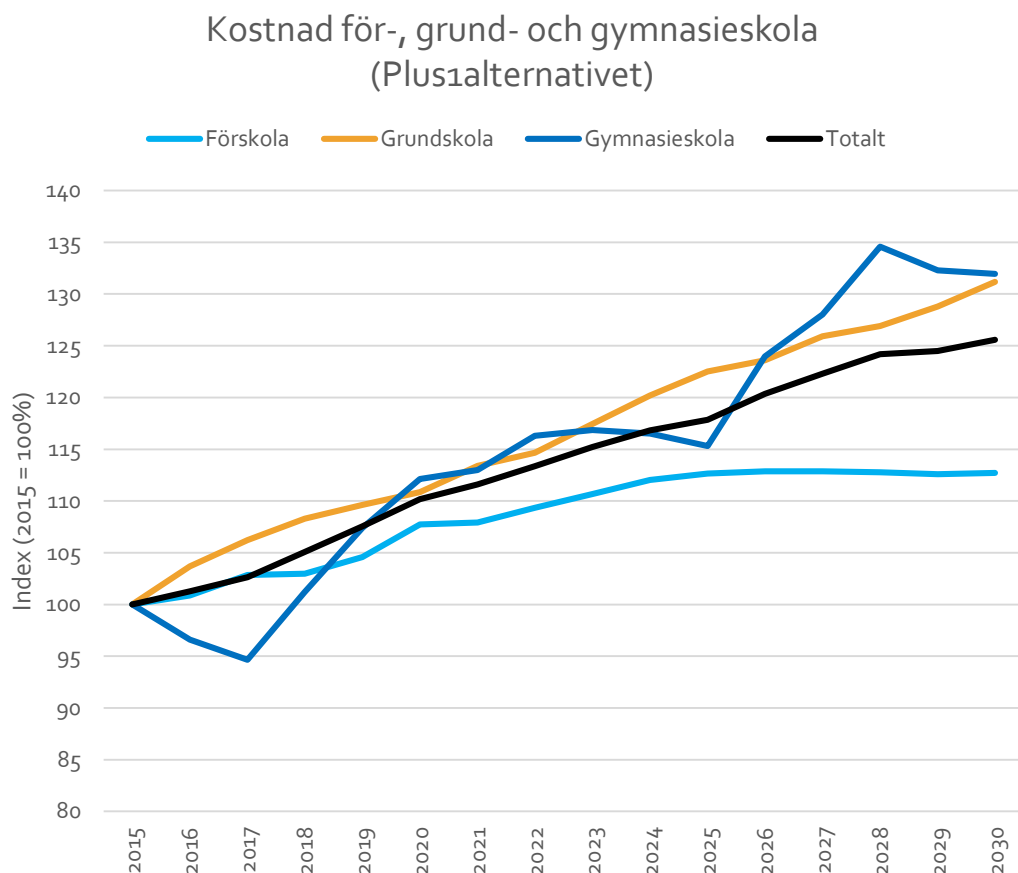
Kostnaden av förskolan förväntas stiga något fram till 2020 (3%) för att sedan börja avta vid 2025 (2%) och sedan minska fram till 2030 (-3%) jämfört med indexåret 2015.

För grundskolan förväntas kostnaden att stiga under hela perioden mellan indexåret 2015 och 2030, kostnaden för grundskolan 2030 förväntas vara 114% av indexåret 2015.

Gymnasieskolan förväntas ha ökade kostnader. Efter en kostnadsminskning 2017 (-7%) förväntas kostnaderna stiga och 2030 förväntas kostnaderna uppgå till 114% av indexåret 2015.

Sammanlagt förväntas skolan ha en kostnadsökning på 8 % jämfört med indexåret 2015.

Förskola, Grundskola, och Gymnasieskola (Plus1alternativet)

Plus1alternativet: Baserat på den historiska utvecklingen antas verksamhetens omfattning och därmed kostnaderna växa med 1% mer än vad demografin kräver.

Kostnadsutvecklingen gällande för-, grund-, och gymnasieskola baseras på tidigare redovisade befolkningsprognoser och behovsutveckling med kostnadsnivåer från 2015.

Kostnaden för förskolan förväntas stiga fram till 2025 (13%) för att sedan plana ut och år 2030 förväntas en kostnadsökning på 13% jämfört med indexåret 2015.

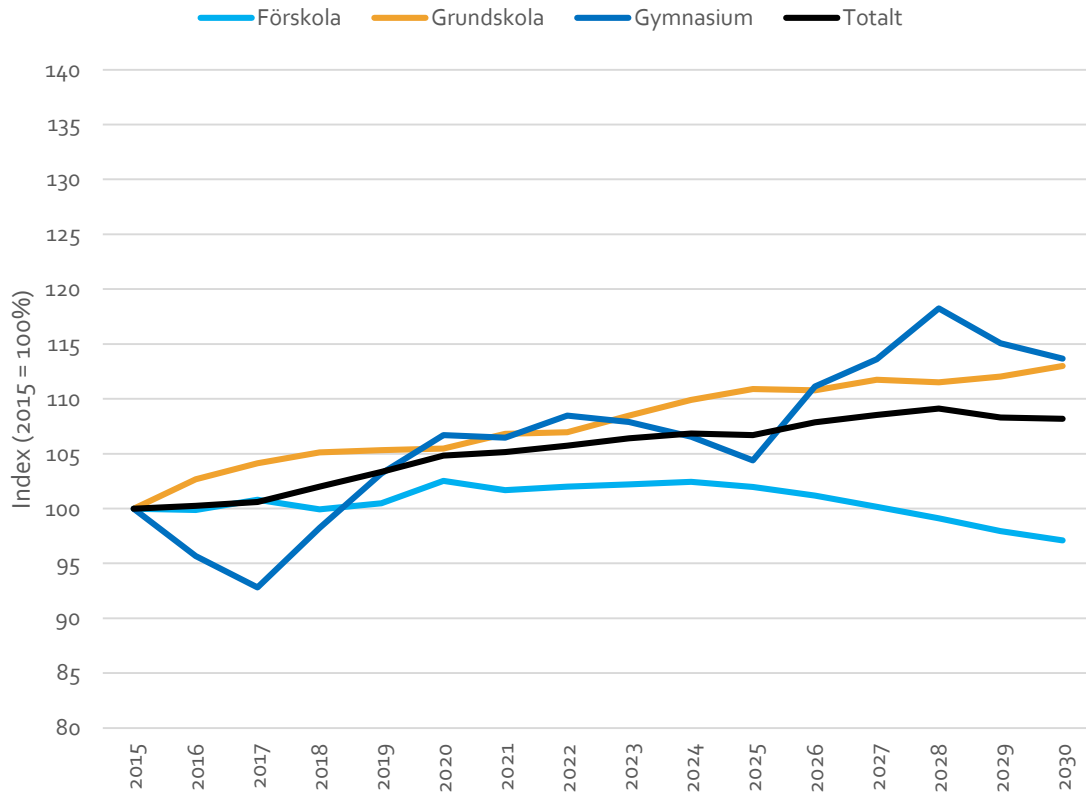
För grundskolan förväntas kostnaden att stiga under hela perioden mellan indexåret 2015 och 2030, kostnaden för grundskolan 2030 förväntas vara 132% av indexåret 2015.

Gymnasieskolan förväntas även de ha ökade kostnader. Efter en kostnadsminskning 2017 (-5%) förväntas kostnaderna stiga och 2030 förväntas kostnaderna uppgå till 132% av indexåret 2015.

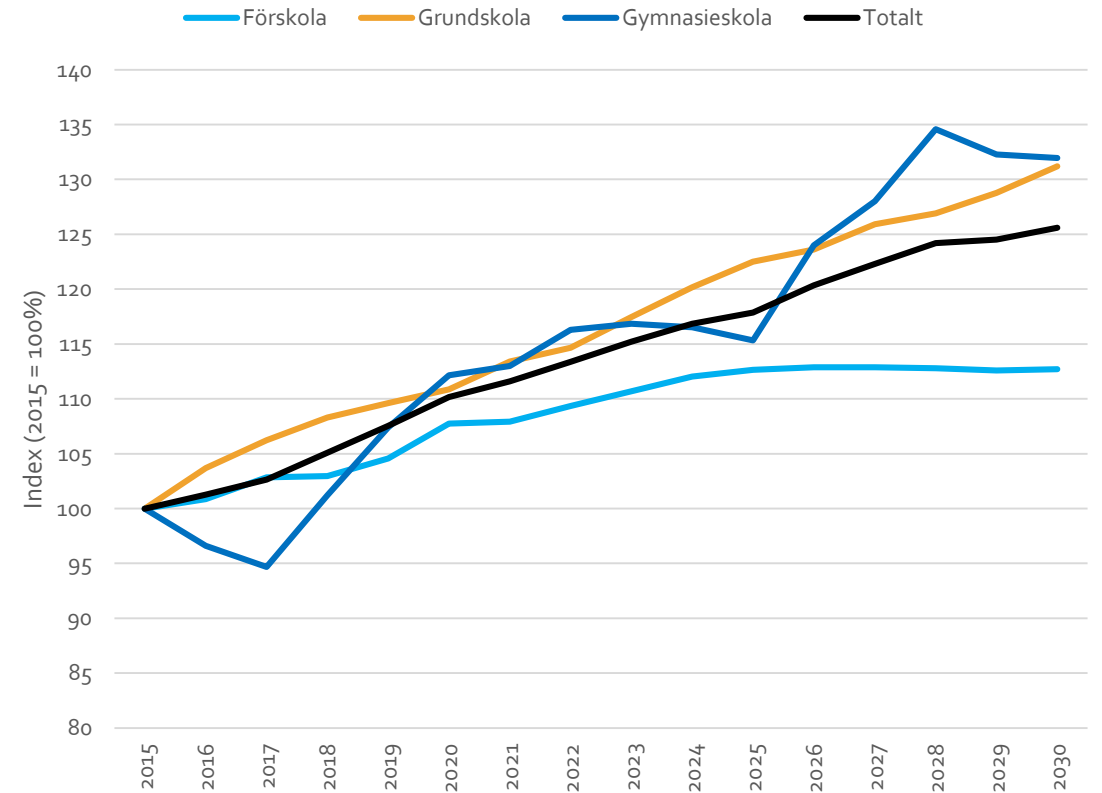
Totalt förväntas skolan ha en kostnadsökning på 26 % jämfört med indexåret 2015.

Förskola, grundskola, och gymnasieskola

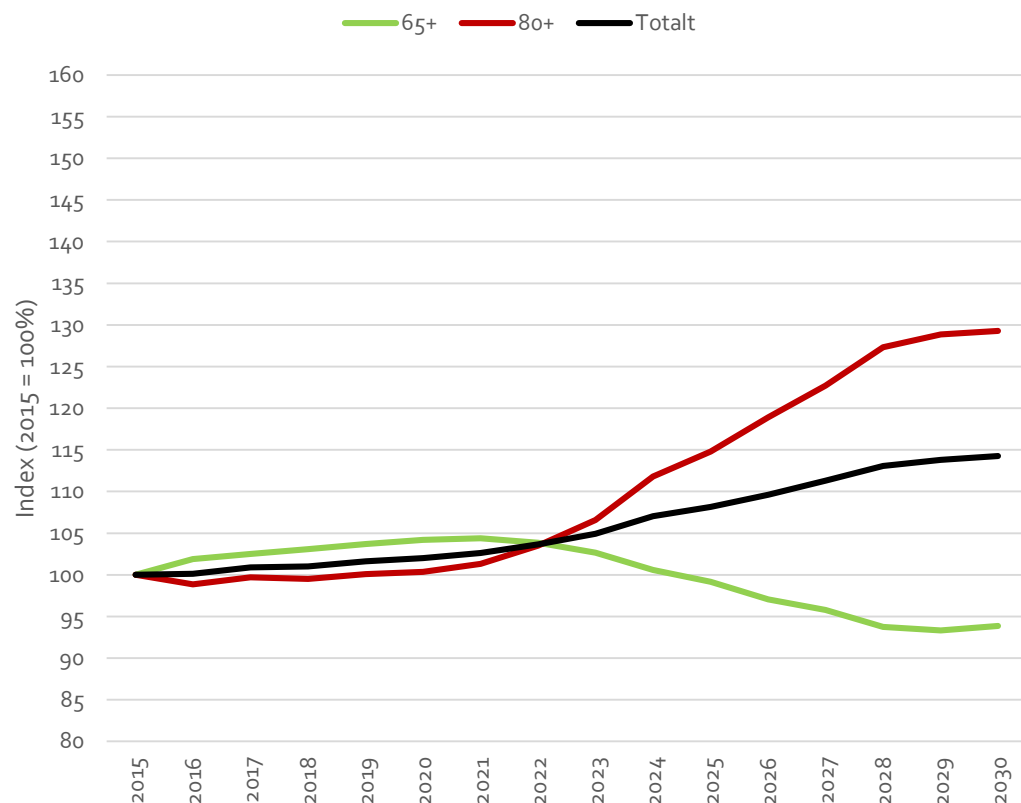
Kostnad för-, grund- och gymnasieskola
(Demografialternativet)

Kostnad för-, grund- och gymnasieskola
(Plus1alternativet)

Kostnad äldreomsorg (Demografialternativet)

Demografialternativet: Kommunsektorns kostnader bestäms av demografin och dagens prislapp per åldersgrupp.

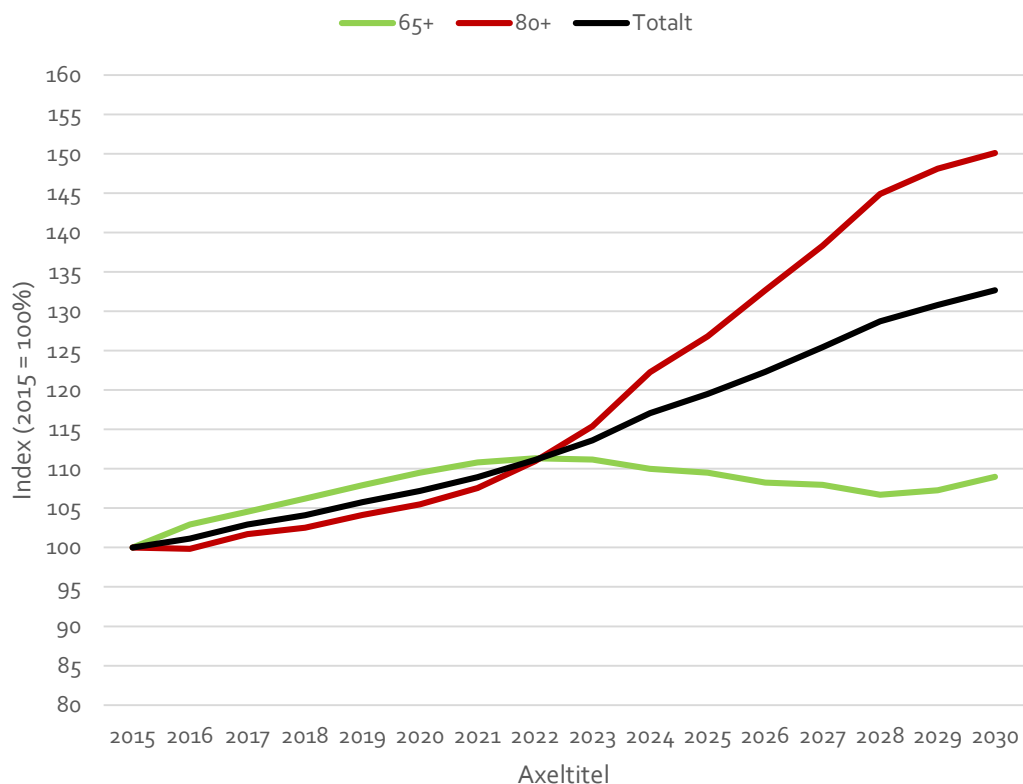
Kostnadsutvecklingen för äldreomsorgen baseras på tidigare redovisade befolkningsprognoser och behovsutveckling med kostnadsnivåer från 2015.

Kostnaden för äldreomsorgen (65-79 år) förväntas stiga fram till 2022 (4%) för att sedan avta och år 2030 förväntas kostnaderna att uppgå till 94% av indexåret 2015.

För äldreomsorgen (80+ år) förväntas kostnaden att stiga något fram till 2022 (5%) för att sedan trappas upp och år 2030 förväntas kostnaden uppgå till 129% av indexåret 2030.

Sammanlagt förväntas kostnaderna fram till 2030 stiga och uppgå till 114% av indexåret 2015. Det är framförallt år 2022 som stora förändringar i kostnaderna för äldreomsorgen börjar synas. Detta beror på att stora årskullar lämnar åldrarna 65-79 år och går in i övre pensionsåldern 80+ år.

Kostnad äldreomsorg (Plus1alternativet)

Plus1alternativet: Baserat på den historiska utvecklingen antas verksamhetens omfattning och därmed kostnaderna växa med 1% mer än vad demografin kräver.

Kostnadsutvecklingen för äldreomsorgen baseras på tidigare redovisade befolkningsprognoser och behovsutveckling med kostnadsnivåer från 2015.

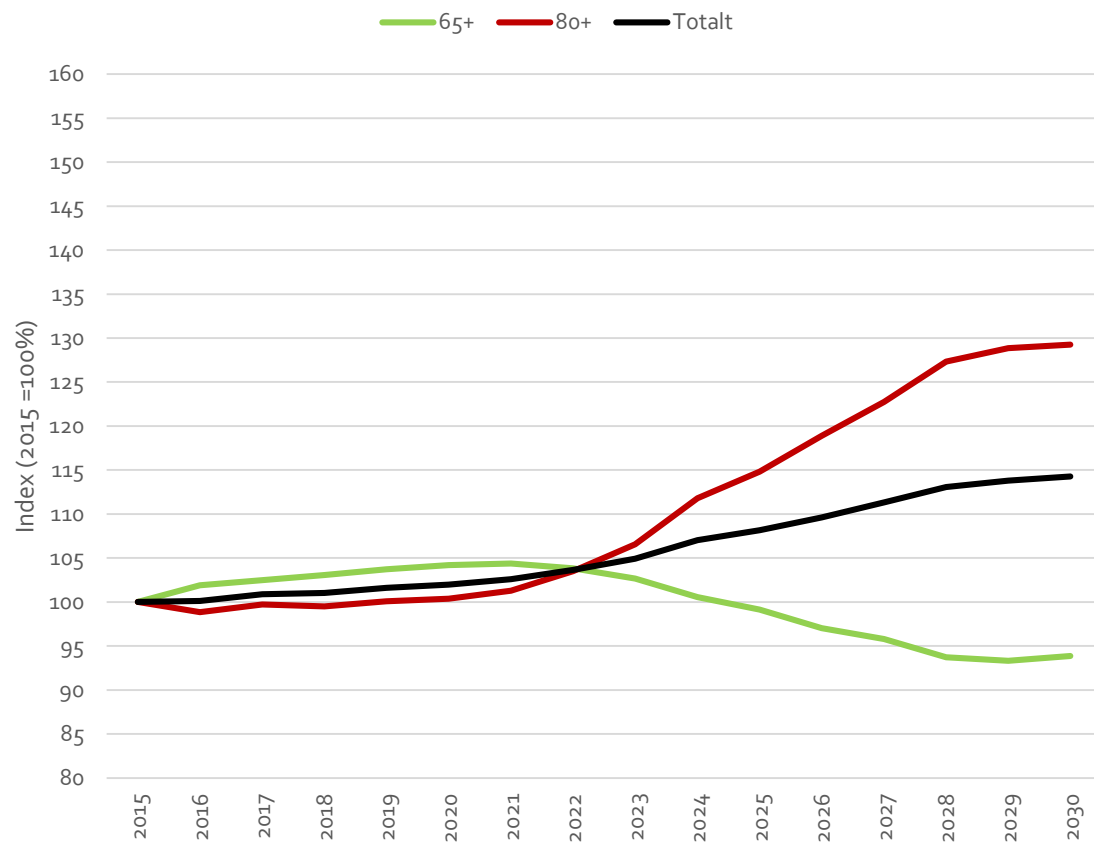
Kostnaden för äldreomsorgen (65-79 år) förväntas stiga fram till 2022 (11%) för att sedan avta och år 2030 förväntas kostnaderna att uppgå till 109% av indexåret 2015.

För äldreomsorgen (80+ år) förväntas kostnaden att stiga något fram till 2022 (11%) för att sedan trappas upp och år 2030 förväntas kostnaden uppgå till 150% av indexåret 2030.

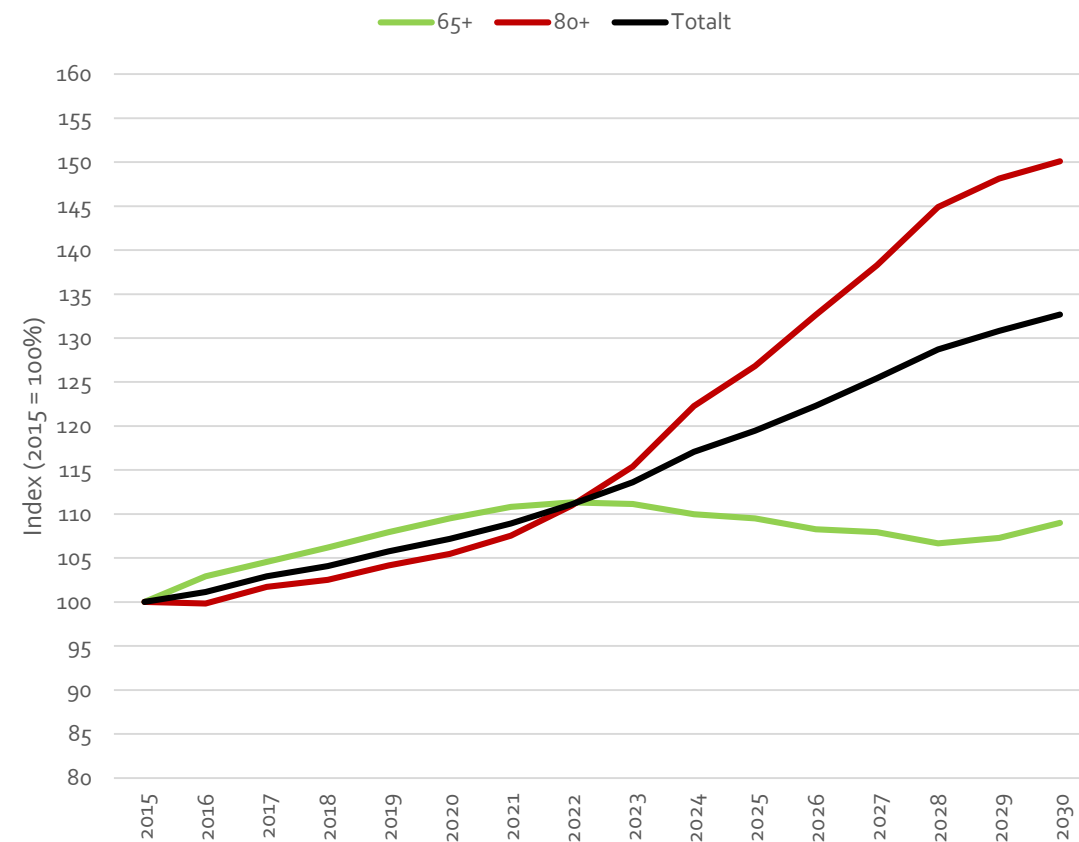
Sammanlagt förväntas kostnaderna fram till 2030 stiga och uppgå till 132% av indexåret 2015. Det är framförallt år 2022 som stora förändringar i kostnaderna för äldreomsorgen börjar synas. Detta beror på att stora årskullar lämnar åldrarna 65-79 år och går in i övre pensionsåldern 80+ år.

Äldreomsorg (Demografi- och Plus1alternativet)

Kostnad äldreomsorg (Demografialternativet)

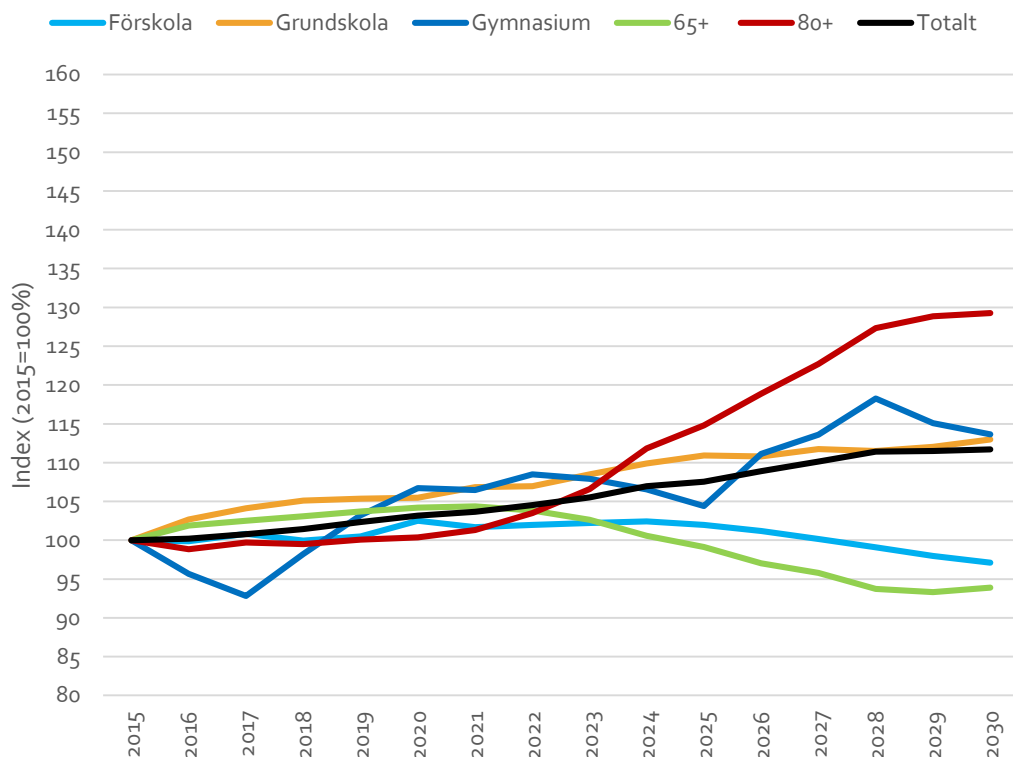

Kostnad äldreomsorg (Plus1alternativet)

Kostnad skola och äldreomsorg (Demografialternativet)

Kostnad totalt Skola och Äldreomsorg
(Demografialternativet)

Demografialternativet: Kommunsektorns kostnader bestäms av demografin och dagens prislapp per åldersgrupp.

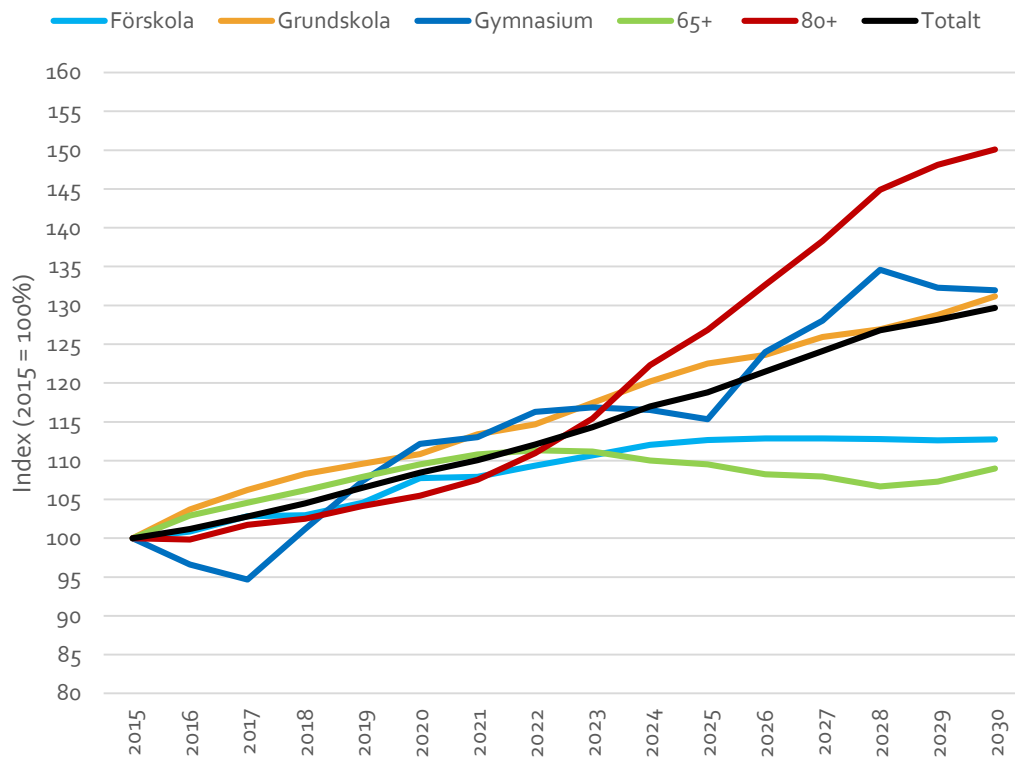
Sammanlagt förväntas skolan att ha en kostnadsökning på 8 % jämfört med indexåret 2015.

För äldreomsorgen förväntas kostnaderna att fram till 2030 stiga och uppgå till 114% av indexåret 2015. Det är framförallt år 2022 som stora förändringar i kostnaderna för äldreomsorgen börjar synas. Detta beror på att stora årskullar lämnar åldrarna 65-79 år och går in i övre pensionsåldern 80+ år.

Skola och äldreomsorg förväntas ha en sammanlagt kostnadsökning som uppgår till 112% av indexåret 2015.

Kostnad skola och äldreomsorg (Plus1alternativet)

Kostnad totalt Skola och Äldreomsorg
(Plus1alternativet)

Plus1alternativet: Baserat på den historiska utvecklingen antas verksamhetens omfattning och därmed kostnaderna växa med 1% mer än vad demografien kräver.

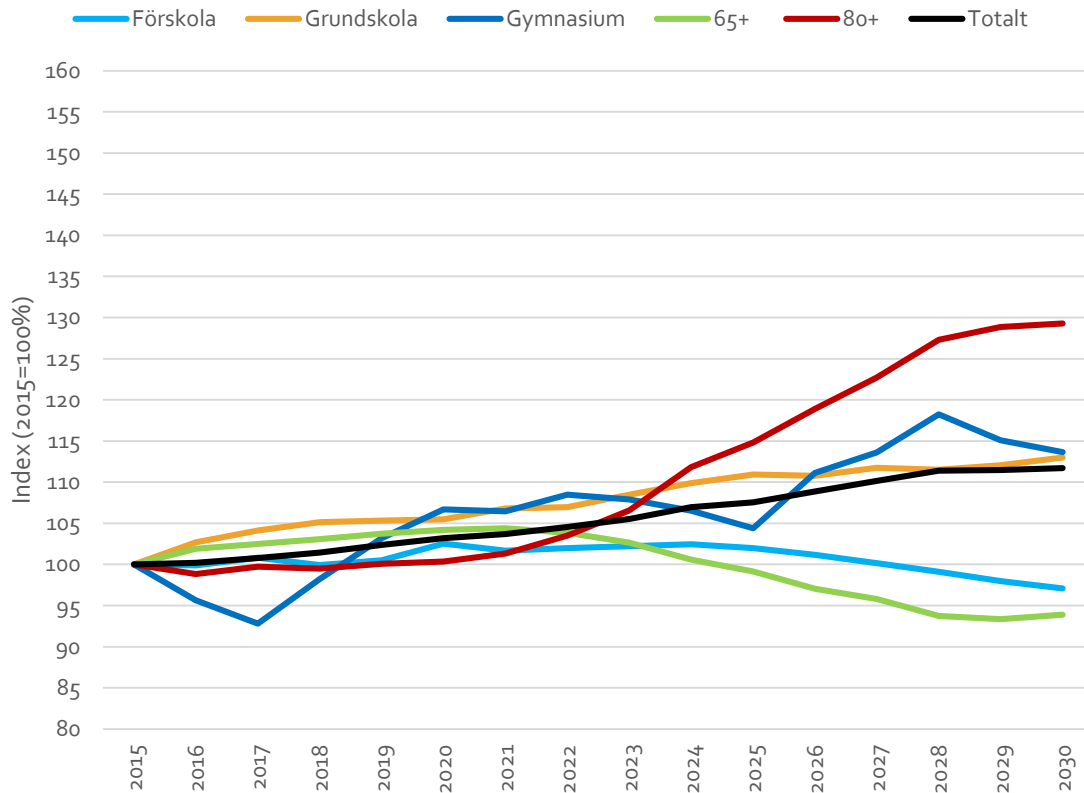
Totalt förväntas skolan att ha en kostnadsökning på 13 % jämfört med indexåret 2015.

För äldreomsorgen förväntas kostnaderna att fram till 2030 stiga och uppgå till 132% av indexåret 2015. Det är framförallt år 2022 som stora förändringar i kostnaderna för äldreomsorgen börjar synas. Detta beror på att stora årskullar lämnar åldrarna 65-79 år och går in i övre pensionsåldern 80+ år.

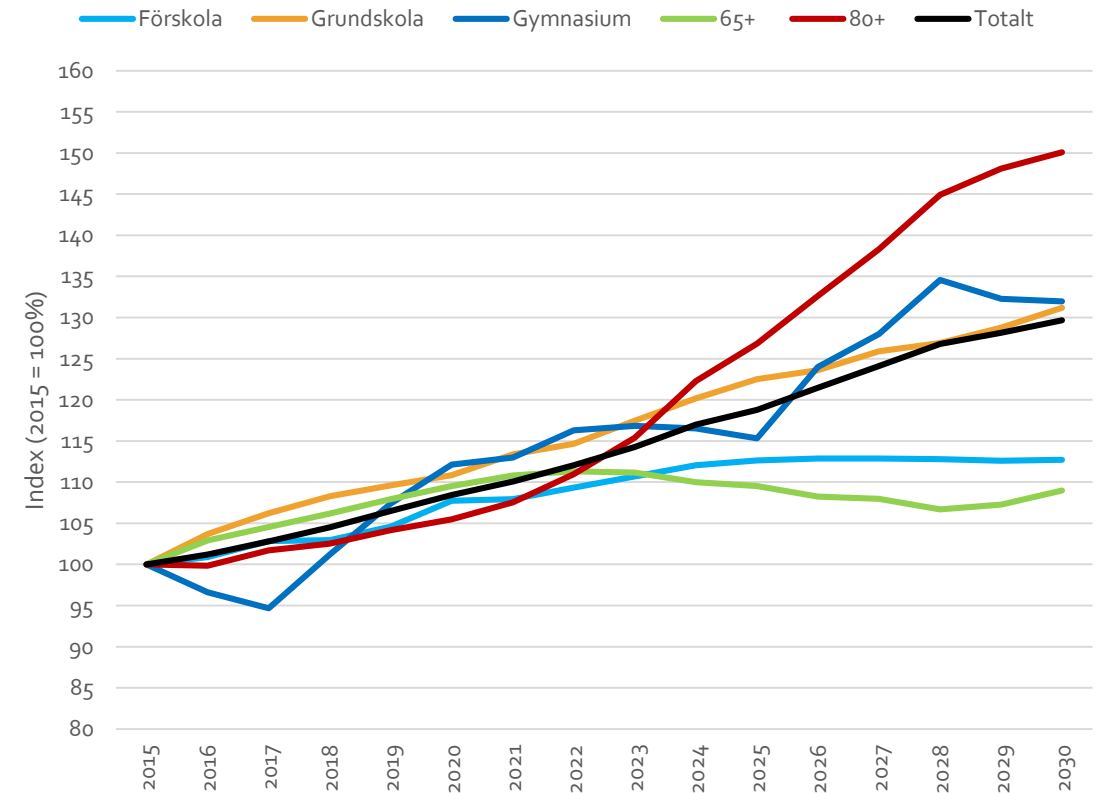
Skola och äldreomsorg förväntas ha en sammanlagt kostnadsökning som uppgår till 130% av indexåret 2015.

Kostnad skola och äldreomsorg (Demografi- och Plus1alternativet)

Kostnad totalt Skola och Äldreomsorg (Demografialternativet)

Kostnad totalt Skola och Äldreomsorg (Plus1alternativet)

Bilagor

- Bilaga 1 – Befolkning 2000-2015, grunddata
- Bilaga 2 – Befolkning 2015-2030, prognos

Bilaga 1 – Befolkning 2000-2015, grunddata

Ålder/År		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Totalt	Män	13238	13081	13008	12972	12992	12988	12996	13001	13013	13039	13047	13033	13016	12985	13177	13337
	Kvinnor	13497	13374	13202	13241	13257	13249	13282	13216	13176	13136	13201	13160	13142	13156	13217	13257
	Totalt	26735	26455	26210	26213	26249	26237	26278	26217	26189	26175	26248	26193	26158	26141	26394	26594
0-6	Män	907	847	841	846	855	862	879	903	902	921	950	955	925	937	960	1021
	Kvinnor	838	810	770	804	830	842	891	884	885	867	882	862	900	891	909	932
	Totalt	1745	1657	1611	1650	1685	1704	1770	1787	1787	1788	1832	1817	1825	1828	1869	1953
7-17	Män	1915	1927	1894	1863	1837	1822	1762	1701	1656	1597	1587	1555	1523	1525	1530	1570
	Kvinnor	1855	1853	1814	1786	1766	1740	1687	1646	1582	1515	1501	1487	1450	1482	1500	1499
	Totalt	3770	3780	3708	3649	3603	3562	3449	3347	3238	3112	3088	3042	2973	3007	3030	3069
18-24	Män	1047	991	978	985	1005	991	1061	1093	1122	1171	1142	1147	1178	1137	1184	1166
	Kvinnor	937	898	886	913	901	902	955	977	1025	1066	1099	1091	1101	1088	1067	1058
	Totalt	1984	1889	1864	1898	1906	1893	2016	2070	2147	2237	2241	2238	2279	2225	2251	2224
25-44	Män	3240	3157	3082	3064	3063	3040	3009	2980	2973	2931	2883	2858	2816	2816	2930	2997
	Kvinnor	3022	2943	2903	2857	2869	2838	2830	2799	2750	2717	2682	2686	2608	2636	2732	2739
	Totalt	6262	6100	5985	5921	5932	5878	5839	5779	5723	5648	5565	5544	5424	5452	5662	5736
45-65	Män	3857	3883	3951	3946	3945	3952	3941	3936	3918	3916	3903	3884	3859	3792	3731	3706
	Kvinnor	3720	3734	3736	3775	3812	3845	3849	3855	3861	3853	3839	3810	3796	3745	3615	3596
	Totalt	7577	7617	7687	7721	7757	7797	7790	7791	7779	7769	7742	7694	7655	7537	7346	7302
66-79	Män	1696	1690	1639	1635	1656	1665	1697	1737	1776	1839	1921	1961	2034	2113	2191	2226
	Kvinnor	2091	2045	2001	1980	1941	1931	1916	1913	1924	1978	2058	2098	2160	2217	2295	2317
	Totalt	3787	3735	3640	3615	3597	3596	3613	3650	3700	3817	3979	4059	4194	4330	4486	4543
80+	Män	576	586	623	633	631	656	647	651	666	664	661	673	681	665	651	651
	Kvinnor	1034	1091	1092	1126	1138	1151	1154	1142	1149	1140	1140	1126	1127	1097	1099	1116
	Totalt	1610	1677	1715	1759	1769	1807	1801	1793	1815	1804	1801	1799	1808	1762	1750	1767

Bilaga 1 – Befolkning 2015-2030, prognos

Ålder/År		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Totalt	Män	13337	13341	13352	13360	13370	13382	13395	13406	13419	13437	13438	13439	13435	13426	13412	13385
	Kvinnor	13257	13240	13228	13216	13207	13207	13204	13199	13193	13189	13175	13167	13157	13145	13124	13100
	Totalt	26594	26581	26580	26576	26578	26589	26600	26605	26612	26626	26613	26606	26592	26571	26536	26486
0-6	Män	1021	1010	1011	1012	1011	1030	1044	1024	1029	1031	1028	1019	1007	995	986	976
	Kvinnor	932	962	942	953	941	937	953	957	955	952	952	949	942	935	925	913
	Totalt	1953	1972	1953	1965	1952	1967	1997	1982	1984	1983	1980	1968	1949	1930	1911	1889
7-17	Män	1570	1591	1619	1650	1676	1672	1681	1735	1732	1750	1774	1796	1798	1810	1817	1817
	Kvinnor	1499	1491	1541	1554	1597	1609	1591	1586	1615	1608	1626	1648	1683	1665	1681	1669
	Totalt	3069	3082	3161	3204	3273	3281	3273	3321	3347	3358	3400	3444	3481	3475	3498	3486
18-24	Män	1166	1104	1073	1013	969	954	937	920	944	964	974	984	1002	1015	1041	1038
	Kvinnor	1058	994	934	883	836	829	857	873	869	912	914	922	898	922	907	946
	Totalt	2224	2098	2007	1897	1805	1783	1794	1794	1813	1876	1888	1906	1900	1937	1948	1984
25-44	Män	2997	3048	3042	3067	3096	3113	3142	3161	3190	3181	3163	3173	3188	3207	3183	3183
	Kvinnor	2739	2775	2810	2830	2849	2856	2880	2873	2881	2870	2871	2850	2875	2906	2910	2891
	Totalt	5736	5824	5852	5896	5944	5969	6022	6034	6071	6052	6034	6023	6063	6114	6093	6073
45-65	Män	3706	3670	3636	3624	3612	3576	3546	3514	3451	3451	3453	3436	3421	3387	3392	3382
	Kvinnor	3596	3566	3521	3502	3482	3470	3397	3368	3348	3313	3278	3268	3252	3199	3189	3164
	Totalt	7302	7236	7157	7126	7094	7046	6944	6882	6800	6763	6731	6704	6673	6586	6581	6545
66-79	Män	2226	2274	2314	2324	2321	2336	2329	2306	2295	2235	2188	2145	2098	2065	2038	2033
	Kvinnor	2317	2349	2376	2406	2420	2435	2450	2456	2418	2383	2364	2315	2259	2213	2190	2190
	Totalt	4543	4624	4689	4729	4741	4771	4780	4762	4713	4618	4552	4460	4357	4279	4228	4223
80+	Män	651	643	657	671	686	702	714	745	778	825	858	886	921	945	956	957
	Kvinnor	1116	1104	1105	1088	1082	1071	1076	1084	1105	1151	1170	1215	1247	1305	1321	1327
	Totalt	1767	1747	1762	1758	1769	1773	1790	1829	1883	1976	2029	2101	2169	2250	2277	2284